

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 5. decembrī
(OR. en)

13024/18

Starpiestāžu lieta:
2016/0337(CNS)

FISC 418
ECOFIN 902

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	delegācijas
K-jas dok. Nr.:	13730/16 FISC 170 IA 99 - COM(2016) 685 final
Temats:	Priekšlikums – Padomes Direktīva par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KUINB) – pašreizējais stāvoklis

Pielikumā pievienots prezidentvalsts jaunākais kompromisa teksts par KUINB priekšlikuma I līdz V nodaļu, kā minēts *ECOFIN* padomes ziņojumā Eiropadomei par nodokļu jautājumiem (dok. 14601/18).

2016/0337 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA

par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

(...)

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo direktīvu izveido kopējas nodokļa bāzes sistēmu nodokļa uzlikšanai konkrētiem uzņēmumiem un izklāsta noteikumus par minētās bāzes aprēķināšanu.
2. Uzņēmumam, kurš piemēro šīs direktīvas noteikumus, nepiemēro valstu uzņēmumu ienākuma nodokļa tiesību aktus par visiem šajā direktīvā reglamentētajiem jautājumiem, ja šajā direktīvā nav norādīts citādi.

2. pants
Darbības joma

1. Šīs direktīvas noteikumus piemēro uzņēmumam, kas ir izveidots saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, un tā pastāvīgajām pārstāvniecībām citās dalībvalstīs, ja uzņēmums atbilst visiem šādiem nosacījumiem:
 - a) tā forma ir viena no I pielikumā minētajām uzņēmumu formām;
 - b) tas ir apliekams ar kādu no uzņēmumu ienākuma nodokļiem, kas minēti II pielikumā, vai līdzīgu nodokli, kas ieviests vēlāk;
 - c) [ietilpst tādā konsolidētā grupā finanšu grāmatvedības nolūkā, kuras kopējie konsolidētās grupas ieņēmumi pārsniedz 750 000 000 EUR finanšu gadā pirms attiecīgā finanšu gada;
 - d) atbilst mātesuzņēmuma vai atbilstoša meitasuzņēmuma kritērijiem, kā minēts 3. pantā, un/vai tam ir viena vai vairākas pastāvīgas pārstāvniecības citās dalībvalstīs, kā minēts 5. pantā].
2. Šo direktīvu piemēro arī uzņēmumam, kas ir izveidots saskaņā ar trešās valsts tiesību aktiem, attiecībā uz tā pastāvīgajām pārstāvniecībām, kas atrodas vienā vai vairākās dalībvalstīs, ja uzņēmums atbilst 1. punkta b) [līdz d)] apakšpunktos paredzētajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz to, vai uzņēmums atbilst 1. punkta a) apakšpunkta nosacījumam, pietiek ar to, ka uzņēmuma forma trešā valstī ir līdzīga vienai no I pielikumā minētajām uzņēmumu formām. Komisija 1. punkta a) apakšpunkta nolūkos katru gadu pieņem sarakstu, kurā minētas trešo valstu uzņēmumu formas, kas ir līdzīgas I pielikumā minētajām uzņēmumu formām. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 68. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tas, ka trešās valsts uzņēmuma forma nav iekļauta minētajā sarakstā, neliedz piemērot šādam uzņēmumam šīs direktīvas noteikumus.

- [3. Uzņēmums, kas atbilst 1. punkta a) un b) apakšpunkta nosacījumiem, bet neatbilst minētā punkta c) un/vai d) apakšpunkta nosacījumiem, var izvēlēties sev un savām pastāvīgajām pārstāvniecībām, kas atrodas citās dalībvalstīs, piemērot šīs direktīvas noteikumus piecus taksācijas gadus. Minēto termiņu automātiski pagarina par secīgiem pieciem taksācijas gadiem, ja vien saskaņā ar 65. panta 3. punktu netiek iesniegts paziņojums par pastāvēšanas izbeigšanu. Katru reizi, kad notiek pagarināšana, piemērojami 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētie nosacījumi.]
4. Šīs direktīvas noteikumus nepiemēro kuģošanas sabiedrībai, kurai šajā nozarē piemērojams īpašs nodokļu režīms. [Kuģošanas sabiedrību, kurai piemērojams īpašs nodokļu režīms, ņem vērā, nosakot uzņēmumus, kas ir vienas un tās pašas grupas dalībnieki, kā minēts 3. pantā.]
- [5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 66. pantu, lai grozītu I un II pielikumu, ņemot vērā dalībvalstu tiesību aktos veiktās izmaiņas attiecībā uz uzņēmumu formām un uzņēmumu nodokļiem.]

[3. pants

Mātesuzņēmums un atbilstošie meitasuzņēmumi

1. Atbilstošais meitasuzņēmums ir ikviens tiešais un zemāka līmeņa meitasuzņēmums, kurā mātesuzņēmumam ir šādas tiesības:
- a) īstenot vairāk nekā 50 % no balsstiesībām un un
 - b) īpašumtiesības uz vairāk nekā 75 % no meitasuzņēmuma kapitāla vai tam pieder vairāk nekā 75 % no tiesībām uz peļņu.

2. Lai aprēķinātu šā panta 1. punktā minētos sliekšņus saistībā ar zemāka līmeņa meitasuzņēmumiem, piemēro šādus noteikumus:
- a) tiklīdz ir sasniegts balsttiesību sliekšnis attiecībā uz meitasuzņēmumu, tiek uzskatīts, ka mātesuzņēmumam ir 100 % šādu tiesību;
 - b) tiesības uz peļņu un kapitāla īpašumtiesības aprēķina, reizinot procentus, kas pieder tieši un netieši meitasuzņēmumos katrā līmenī. Šajā aprēķinā ņem vērā arī īpašumtiesības, kas veido 75 % vai mazāk un kas tieši vai netieši pieder mātesuzņēmumam, tostarp tiesības uzņēmumos, kas ir trešo valstu rezidenti.]

4. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "nodokļu maksātājs" ir uzņēmums, kas atbilst 2. panta 1. vai 2. punkta nosacījumiem, vai kas ir izvēlējis piemērot šīs direktīvas noteikumus saskaņā ar 2. panta 3. punktu;
- 2) "uzņēmums, kas nav nodokļu maksātājs" ir uzņēmums, kas neatbilst 2. panta 1. vai 2. punkta nosacījumiem un kas nav izvēlējis piemērot šīs direktīvas noteikumus saskaņā ar 2. panta 3. punktu;
- 3) "nodokļu maksātājs rezidents" ir nodokļu maksātājs, kas ir dalībvalsts rezidents nodokļu vajadzībām;
- 4) "nodokļu maksātājs nerezidents" ir nodokļu maksātājs, kas nav dalībvalsts rezidents nodokļu vajadzībām;

- 5) "ieņēmumi" ir tirdzniecības un jebkādu citu darījumu ieņēmumi, no kuriem atskaitīts pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi un maksājumi, kas iekasēti valdības iestāžu uzdevumā, neatkarīgi no tā, vai tie ir monetāra vai nemonetāra rakstura, tostarp ieņēmumi no aktīvu un tiesību atsavināšanas, procenti, dividendes un cita sadalītā peļņa, tostarp slēpta sadalītā peļņa, slēptas iemaksas, ieņēmumi no likvidācijas, autoratlīdzības, subsīdijas un dotācijas, saņemtie dāvinājumi, kompensācijas un brīvprātīgi maksājumi. Ieņēmumi ietver arī nemonetārus dāvinājumus, ko veicis nodokļu maksātājs. Ieņēmumi neietver pašu kapitālu, ko piesaistījis nodokļu maksātājs, vai tam atmaksātu parādu;
- 6) "izdevumi" ir tāds uzņēmuma neto pašu kapitāla samazinājums taksācijas gadā izejošās naudas plūsmas vai aktīvu vērtības samazinājuma veidā vai saistību vērtības atzīšanas vai palielinājuma veidā, kas neattiecas uz monetāro vai nemonetāro sadali akcionāriem vai pašu kapitāla īpašniekiem, kuri darbojas saskaņā ar īpašnieku tiesībām;
- 7) "taksācijas periods" ir jebkurš divpadsmit mēnešu periods vai jebkurš cits nodokļu vajadzībām piemērojams periods, kas nav ilgāks par divpadsmit mēnešiem;
- 8) "peļņa" ir ieņēmumu pārsniegums pār atskaitāmajiem izdevumiem un citiem atskaitāmajiem posteņiem taksācijas gadā;
- 9) "zaudējumi" ir atskaitāmo izdevumu un citu atskaitāmo posteņu pārsniegums pār ieņēmumiem taksācijas gadā;
- 10) "konsolidēta grupa finanšu grāmatvedības nolūkā" ir visas vienības, kas pilnībā iekļautas konsolidētajos finanšu pārskatos, kuri sagatavoti saskaņā ar starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem vai valsts finanšu pārskatu standartu sistēmu;
- 10.a) "slēpta sadalītā peļņa" ir jebkāds peļņas samazināšanos izraisošs ekonomiskais labums, kurš nav uzrādīts kā peļņas sadale, bet kuru nodokļu maksātājs nodrošina 14. pantā minētajām personām un kuru tas nebūtu nodrošinājis neatkarīgām trešām personām;

- 11) ["pētniecība un izstrāde" ir eksperimentālais vai teorētiskais darbs, ko galvenokārt veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par pamata lietām un parādībām un novērojamiem faktiem, neparedzot nekādu praktisko pielietojumu vai izmantošanu (pamatpētījums); sākotnējā izmeklēšana, kas veikta, lai iegūtu jaunas zināšanas, bet ir arī pirmām kārtām paredzēta konkrētam praktiskam mērķim (lietišķā pētniecība); sistemātisks darbs, kas, izmantojot pētījumu un praktiskās darbības pieredzē iegūtās zināšanas un radot papildu zināšanas, paredzēts jaunu produktu vai procesu izstrādei vai esošo produktu vai procesu uzlabošanai (eksperimentālā izstrāde);]
- 12) "aizņēmumu izmaksas" ir procentu izdevumi par jebkāda veida parādu, citas izmaksas, kas ir ekonomiski līdzvērtīgas procentiem un izdevumiem, kas radušies saistībā ar līdzekļu iegūšanu, kā definēts valsts tiesību aktos, tostarp, maksājumi atbilstoši aizdevumiem saistībā ar līdzdalību peļņā, aprēķinātie procenti par konvertējamām obligācijām un nulles kupona obligācijas, maksājumi saskaņā ar alternatīviem finansēšanas mehānismiem, finanšu nomas maksājumu finanšu izmaksu elements, kapitalizēti procenti, kas iekļauti attiecīgā aktīva bilances vērtībā, kapitalizētu procentu amortizācija, summas, kuras aprēķina, izmantojot finansējuma atdevi saskaņā ar transfertcenu noteikšanas noteikumiem, nosacīto procentu summas saskaņā ar atvasinātiem instrumentiem vai riska ierobežošanas mehānismiem saistībā ar vienības aizņēmumiem, definētais ienesīgums no neto pašu kapitāla pieauguma, kā minēts šīs direktīvas 11. pantā, noteikti ieguvumi un zaudējumi no ārvalstu valūtas maiņas saistībā ar aizņēmumiem un instrumentiem, kas saistīti ar finansējuma piesaisti, finansēšanas mehānismu garantijas maksas, administrēšanas maksas un līdzīgas izmaksas saistībā ar naudas līdzekļu aizņēmumiem;
- 13) "pārmērīgas aizņēmumu izmaksas" ir summa, par kuru nodokļu maksātāja atskaitāmās aizņēmumu izmaksas pārsniedz ar nodokli apliekamus ieņēmumus no procentiem un citus apliekamus ieņēmumus, kurus nodokļu maksātājs saņem un kuri ir ekonomiski līdzvērtīgi ieņēmumiem no procentiem;
- 14) "aktīvu pārvešana" ir darbība, kuras rezultātā dalībvalsts zaudē tiesības uzlikt nodokli pārvestajiem aktīviem, aktīviem vienlaikus paliekot tā paša nodokļu maksātāja juridiskā vai ekonomiskā īpašumā;

- 15) "nodokļu rezidences pārcelšana" ir darbība, kuras rezultātā nodokļu maksātājs zaudē vienas dalībvalsts rezidenci nodokļu vajadzībām un iegūst citas dalībvalsts vai trešās valsts nodokļu rezidenci;
- 16) "pastāvīgās pārstāvniecības darbīgas pārcelšana" ir darbība, kuras rezultātā nodokļu maksātājs zaudē ar nodokli apliekamu klātbūtni dalībvalstī un iegūst ar nodokli apliekamu klātbūtni citā dalībvalstī vai trešā valstī, nekļūstot par minētās dalībvalsts vai trešās valsts rezidentu nodokļu vajadzībām;
- 17) "vērtība nodokļu vajadzībām" ir pamatlīdzekļa vai aktīvu portfeļa amortizācijas bāze, no kuras atņemta atskaitītā kopējā amortizācija;
- 18) "tirgus vērtība" ir summa, pret kuru varētu apmainīt aktīvu vai nokārtot saistības starp ieinteresētām nesaistītajām pusēm tiešā darījumā;
- 19) "pamatlīdzekļi" ir materiālie aktīvi, kurus nodokļu maksātājs iegādājies vai radījis, un iegādātie nemateriālie aktīvi, ko var neatkarīgi novērtēt un ko izmanto vai ir paredzēts izmantot darbīgas pārcelšanā, lai radītu, uzturētu vai nodrošinātu ienākumus vairāk nekā 12 mēnešus, izņemot, ja to iegādes vai izveides izmaksas ir mazākas par 1000 EUR. Pamatlīdzekļi ietver arī finanšu aktīvus, izņemot tos finanšu aktīvus, kas turēti tirdzniecības nolūkā saskaņā ar 21. pantu;
- 20) "finanšu aktīvi" ir daļas saistītos uzņēmumos, aizdevumi saistītiem uzņēmumiem, kā minēts šīs direktīvas 56. pantā, līdzdalības daļas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES¹ 2. panta 2. punktā, aizdevumi uzņēmumiem, ar kuriem nodokļu maksātāju saista līdzdalības daļas, ieguldījumi, kas turēti kā pamatlīdzekļi, citi aizdevumi un pašu kapitāldaļas tādā apmērā, kādā valsts tiesību akti ļauj tos uzrādīt bilanci;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

- 21) "iegādes vai izveides izmaksas" ir samaksātā vai maksājamā naudas vai tās ekvivalentu summa, vai citu aktīvu vērtība, ko sniedz apmaiņā pret materiālo pamatlīdzekli, vai izmanto, lai iegādātos materiālo pamatlīdzekli tā iegādes vai izveides brīdī. Nemateriālo aktīvu gadījumā iekļauj tikai iegādes izmaksas;
- 22) "ilgtermiņa materiālie pamatlīdzekļi" ir materiālie pamatlīdzekļi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir 15 gadi vai vairāk. Būves, gaisa kuģi un kuģi uzskatāmi par ilgtermiņa materiālajiem pamatlīdzekļiem;
- 23) "vidēja termiņa materiālie pamatlīdzekļi" ir materiālie pamatlīdzekļi, kuri neatbilst ilgtermiņa materiālo pamatlīdzekļu kritērijiem saskaņā ar 22. punktu un kuru lietderīgās lietošanas laiks ir astoņi gadi vai vairāk;
- 23.a) "īstermiņa materiālie pamatlīdzekļi" ir materiālie pamatlīdzekļi, kuri neatbilst ilgtermiņa vai vidēja termiņa materiālo pamatlīdzekļu kritērijiem saskaņā ar 22. un 23. punktu un kuru lietderīgās lietošanas laiks ir mazāks par astoņiem gadiem;
- 24) "lietoti aktīvi" ir pamatlīdzekļi, kuru lietderīgās lietošanas laiks to iegādes brīdī bija daļēji izsmelts un kuri ir piemēroti turpmākai izmantošanai to pašreizējā stāvoklī vai pēc remonta;
- 25) "lietderīgās izmantošanas laiks" ir laiks, kurā aktīvs ir uzskatāms par pieejamu izmantošanai, vai ražošanas vai līdzīgu vienību skaits, ko nodokļu maksātājs paredz iegūt no aktīva;
- 26) "uzlabošanas izmaksas" ir jebkādi papildu izdevumi par pamatlīdzekli, kas būtiski palielina šā aktīva spēju vai būtiski uzlabo tā darbību, vai pārsniedz 10 procentus no aktīva sākotnējās amortizācijas bāzes;
- 27) "krājumi un nepabeigtie ražojumi" ir aktīvi pārdošanai vai aktīvi ražošanas procesā, kas ir paredzēti pārdošanas vajadzībām, vai materiāli vai krājumi, kas patērējami ražošanas procesā vai pakalpojumu sniegšanā;

- 28) "ekonomiskais īpašnieks" ir persona, kas būtībā saņem visus labumus un uzņemas visus riskus kas saistīti ar pamatlīdzekli, neatkarīgi no tā, vai minētā persona ir juridiskais īpašnieks. Nodokļu maksātājs, kam ir tiesības valdīt, izmantot un atsavināt pamatlīdzekli un kas uzņemas tā zuduma vai iznīcināšanas risku, jebkurā gadījumā tiek uzskatīts par ekonomisko īpašnieku;
- 29) "finanšu sabiedrība" ir jebkura no šādām vienībām:
- a) kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK ² 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā, alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks (AIFP), kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/61/ES ³ 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā, vai pārvaldības sabiedrība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK ⁴ 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
 - b) apdrošināšanas sabiedrība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK ⁵ 13. panta 1) punktā;
 - c) pārapdrošināšanas sabiedrība, kā definēts Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 4) punktā;

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksāspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

- d) papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcija, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/41/EK ⁶ 6. panta a) punktā, ja vien dalībvalsts nav izvēlējusies pilnībā vai daļēji nepiemērot minēto direktīvu šādai institūcijai saskaņā ar minētās direktīvas 5. pantu, vai papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas pārvaldnieks, kā minēts Direktīvas 2003/41/EK 19. panta 1. punktā;
- e) pensiju iestāde, kas pārvalda pensiju shēmas, kuras uzskatāmas par sociālā nodrošinājuma shēmām, uz ko attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 ⁷ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 987/2009 ⁸, kā arī jebkura juridiska vienība, kas izveidota šādu pensiju shēmu ieguldījumiem;
- f) alternatīvo ieguldījumu fonds (AIF), kā definēts Direktīvas 2011/61/ES 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, kuru pārvalda AIF pārvaldnieks (AIFP), kā definēts Direktīvas 2011/61/ES 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā, vai AIF, kuru uzrauga saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- g) PVKIU, kā definēts Direktīvas 2009/65/EK 1. panta 2. punktā;
- h) centrālie darījumu partneri (CCP), kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 ⁹ 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/41/EK (2003. gada 3. jūnijs) par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību un uzraudzību (OV L 235, 23.9.2003., 10. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 200, 7.6.2004., 1. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 284, 30.10.2009., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

- i) centrālie vērtspapīru depozitāriji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014 ¹⁰ 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
- 30) "vienība" ir jebkurš juridisks veidojums darījumdarbības turpināšanai, izmantojot uzņēmumu vai struktūru, kas ir caurskatāma nodokļu vajadzībām;
- 31) "hibrīdneatbilstība" ir situācija starp nodokļu maksātāju un saistītu uzņēmumu vai strukturēts pasākums starp pusēm dažādās nodokļu jurisdikcijās, kura rezultāts finanšu instrumenta vai vienības juridiskā raksturojuma atšķirību dēļ vai tādēļ, ka komerciālo klātbūtni uzskata vai neuzskata par pastāvīgo pārstāvniecību, ir jebkurš no turpmāk minētajiem:
- a) viena un tā paša maksājuma, izdevumu vai zaudējumu atskaitīšana no nodokļu bāzes gan jurisdikcijā, kur ir maksājuma izcelsmes vieta vai ir radušies izdevumi vai zaudējumi, gan otrā jurisdikcijā ("dubulta atskaitīšana");
 - b) maksājuma atskaitījums no nodokļu bāzes tā izcelsmes jurisdikcijā bez šā paša maksājuma attiecīgas iekļaušanas nodokļu vajadzībām otrā jurisdikcijā ("atskaitījums bez iekļaušanas");
 - c) ja pastāv atšķirības attiecībā uz to, vai komerciālu klātbūtni uzskata par pastāvīgo pārstāvniecību, tāda ienākuma neaplikšana ar nodokļiem, kura izcelsme ir vienā jurisdikcijā, bez šā paša ienākuma attiecīgas iekļaušanas nodokļu vajadzībām otrā jurisdikcijā ("nodokļu neuzlikšana bez iekļaušanas").

Hibrīdneatbilstība rodas tikai tiktāl, ciktāl viens un tas pats atskaitītais maksājums un radušies izdevumi vai zaudējumi divās jurisdikcijās pārsniedz ienākuma summu, kas ir iekļauta abās jurisdikcijās un kuru var attiecināt uz vienu un to pašu izcelsmes vietu.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

Hibrīdneatbilstība ietver arī finanšu instrumenta pārvešanu saskaņā ar strukturētu pasākumu, kurā iesaistīts nodokļu maksātājs, ja ar pārvesto finanšu instrumentu saistīto peļņu nodokļu vajadzībām uzskata par tādu, ko vienlaicīgi gūst vairāk nekā viena pasākuma puse, kuru rezidence nodokļu vajadzībām ir dažādās jurisdikcijās, un tas rada vienu no šādiem rezultātiem:

- a) ar saistīto peļņu saistīta maksājuma atskaitīšana bez šāda maksājuma attiecīgas iekļaušanas nodokļu vajadzībām, ja vien saistītais ienākums nav iekļauts kādas iesaistītās puses apliekamajā ienākumā;
 - b) atlaide par nodokli, kas ieturēts ienākumu izcelsmes vietā, par maksājumu, kurš izriet no pārvestā finanšu instrumenta, vairāk nekā vienai no iesaistītajām pusēm;
- 32) "strukturēts pasākums" ir pasākums, kas ietver hibrīdneatbilstību, ja neatbilstības cena ir iekļauta pasākuma noteikumos, vai pasākums, kas ir izstrādāts, lai radītu hibrīdneatbilstības rezultātu, ja vien nav sagaidāms, ka nodokļu maksātājs vai saistīts uzņēmums pamatoti būtu varējis apzināties hibrīdneatbilstību un nav izmantojis nodokļu priekšrocību, kas izriet no hibrīdneatbilstības;
- 33) "valsts uzņēmumu ienākuma nodokļa tiesību akti" ir dalībvalsts tiesību akti, kas reglamentē vienu no II pielikumā uzskaitītajiem nodokļiem.

Lai noteiktu definīcijas citiem jēdzieniem, Komisija saskaņā ar 66. pantu var pieņemt deleģētos aktus.

5. pants

Nodokļu maksātāja, kurš ir Savienības rezidents nodokļu vajadzībām, pastāvīgā pārstāvniecība dalībvalstī

1. Uzskatāms, ka nodokļu maksātājam ir pastāvīga pārstāvniecība dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā nodokļu maksātājs ir rezidents nodokļu vajadzībām, ja tam šajā citā dalībvalstī ir konkrēta vieta, kuru tas pilnībā vai daļēji izmanto savai darbībai, un tai skaitā jo īpaši:
 - a) vadības atrašanās vieta;
 - b) filiāle;
 - c) birojs;
 - d) rūpnīca;
 - e) ražotne;
 - f) raktuves, naftas vai gāzes urbums, karjers vai cita dabas resursu ieguves vieta.
2. Būvlaukums vai būvniecības vai montāžas projekts ir pastāvīga pārstāvniecība tikai tad, ja to izmanto vairāk nekā divpadsmit mēnešus.
3. Termins "pastāvīga pārstāvniecība" neietver šādas darbības ar noteikumu, ka šādas darbības vai konkrētās darbības vietas kopējā darbība f) apakšpunkta gadījumā pēc būtības ir sagatavošanās darbība vai palīgdarbība:
 - a) objekta izmantošana tikai nodokļu maksātājam piederošu lietu vai preču glabāšanas, izstādīšanas vai piegādes nolūkā;
 - b) nodokļu maksātājam piederošu lietu vai preču krājumu uzturēšana tikai glabāšanas, izstādīšanas vai piegādes nolūkā;

- c) nodokļu maksātājam piederošu lietu vai preču krājumu uzturēšana tikai to apstrādes nolūkā, ja apstrādi veic cita persona;
 - d) Konkrētas darījumdarbības vietas uzturēšana tikai ar nolūku nodokļu maksātāja uzdevumā pirkt lietas vai preces vai vākt informāciju;
 - e) konkrētas darījumdarbības vietas uzturēšana ar vienīgo mērķi veikt jebkuru citu nodokļu maksātāja darbību;
 - f) konkrētas darījumdarbības vietas uzturēšana tikai jebkādam darbību, kas minētas a) līdz e) apakšpunktā, apvienojumam.
4. Neskarot 5. punktu, ja persona dalībvalstī rīkojas nodokļu maksātāja uzdevumā un arī parasti slēdz tādus līgumus vai parasti tai ir vadoša loma tādu līgumu slēgšanā, kas ir sistemātiski un kuros nodokļu maksātājs neveic būtiskas izmaiņas, uzskata, ka nodokļu maksātājam ir pastāvīga pārstāvniecība minētajā dalībvalstī attiecībā uz darbībām, ko minētā persona veic nodokļu maksātāja uzdevumā.

Līgumus saskaņā ar pirmā apakšpunkta noteikumiem slēdz:

- a) nodokļu maksātāja vārdā vai
- b) nodokļu maksātāja īpašumtiesību nodošanai vai tiesību piešķiršanai izmantot nodokļu maksātājam piederošu īpašumu vai tādu īpašumu, kuru nodokļu maksātājam ir tiesības izmantot, vai
- c) lai sniegtu nodokļu maksātāja pakalpojumus.

Pirmo un otro apakšpunktu nepiemēro, ja minētās personas veiktās darbības ir sagatavošanās vai palīgdarbības, kā minēts 3. punktā, kas, ja tiek īstenotas ar konkrētas darījumdarbības vietas starpniecību, nepadara šo konkrēto darījumdarbības vietu par pastāvīgu pārstāvniecību saskaņā ar minētā punkta noteikumiem.

5.

- a) Šā panta 4. punktu nepiemēro, ja persona, kas dalībvalstī darbojas nodokļu maksātāja vārdā, veic minētajā dalībvalstī darījumdarbību kā neatkarīgs aģents un darbojas nodokļu maksātāja parastās darījumdarbības ietvaros. Tomēr, ja persona darbojas tikai vai gandrīz tikai viena vai vairāku nodokļu maksātāju vārdā, ar kuriem tā ir "cieši saistīta", minētā persona nav uzskatāma par neatkarīgu aģentu šā punkta izpratnē attiecībā uz šiem nodokļu maksātājiem.
- b) Šā panta nolūkiem persona ir "cieši saistīta" ar nodokļu maksātājiem, ja tai tieši vai netieši pieder tiesības izmantot vairāk nekā 50 % balsstiesību citā uzņēmumā vai īpašumtiesības, kas ir vairāk nekā 50 % no cita uzņēmuma kapitāla, vai vairāk nekā 50 % no tiesībām uz peļņu.

6. Tas, ka nodokļu maksātājs, kas ir dalībvalsts rezidents nodokļu vajadzībām, kontrolē nodokļu maksātāju, vai to kontrolē nodokļu maksātājs, kas ir citas dalībvalsts nodokļu rezidents vai kas veic darījumdarbību šādā citā dalībvalstī (ar pastāvīgas pārstāvniecības starpniecību vai citādi), pats par sevi nerada situāciju, ka kāds no šiem nodokļu maksātājiem ir otra nodokļu maksātāja pastāvīgā pārstāvniecība.

II NODAĻA

NODOKĻA BĀZES APRĒĶINĀŠANA

6. pants

Vispārēji principi

- 1. Aprēķinot nodokļa bāzi, peļņu un zaudējumus atzīst tikai tad, kad tie realizēti.
- 2. Darījumus un ar nodokli apliekamos pasākumus vērtē individuāli.

3. Nodokļa bāzes aprēķināšanu veic konsekventi, ja vien ārkārtas apstākļi neattaisno izmaiņas tās aprēķināšanas metodē.
4. Nodokļa bāzi aprēķina katram taksācijas gadam, ja vien nav paredzēts citādi.
5. Nodokļu bāzi nosaka, pamatojoties uz valsts grāmatvedības noteikumiem, ar noteikumu, ka tie ir saderīgi ar šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem.
6. Šīs direktīvas noteikumi neliedz dalībvalstīm piemērot valstu grupu nodokļu sistēmas, tostarp piemērot vienībai atšķirīgu nodokļu sistēmu, kas pieļauj peļņas pārskaitīšanu vai procentu atskaitīšanas iespēju. Ja nodokļu maksātājam ir atļauts vai pieprasīts rīkoties grupas vārdā, kā noteikts noteikumos par valstu grupu nodokļu sistēmām, par nodokļu maksātāju uzskatāma visa grupa.

7. pants

Nodokļa bāzes elementi

1. Nodokļa bāzi aprēķina kā ieņēmumus, no kuriem atskaitīti ar nodokli neapliekamie ieņēmumi, atskaitāmie izdevumi un citi atskaitāmi posteņi.
- [2. Nodokļa bāzi var aprēķināt arī kā starpību starp (neto) saimnieciskās darbības aktīvu uzskaites vērtību taksācijas gada beigās un (neto) saimnieciskās darbības aktīvu uzskaites vērtību iepriekšējā taksācijas gada beigās, pieskaitot visu pamatkapitāla atmaksu un sadalītās peļņas vērtību un atskaitot visus saimnieciskās darbības aktīvu papildinājumus, kas gūti, ievērojot uzņēmējdarbības tiesības, ar noteikumu, ka rezultāts būtu tāds pats kā aprēķins saskaņā ar 1. punktu. Šis aprēķins ir jāveic, ievērojot noteikumus par ieņēmumu atbrīvojumu no nodokļa, par izdevumu atskaitīšanu, par atzīšanu un novērtēšanu un par amortizāciju, kā paredzēts šajā direktīvā.]

8. pants

Ar nodokli neapliekamie ieņēmumi

Nodokļa bāzē netiek iekļauti šādi ieņēmumi:

- a) subsīdijas, kas ir tieši saistītas ar tādu pamatlīdzekļu iegādi, izveidi vai uzlabošanu, uz kuriem attiecas amortizācija saskaņā ar 30. līdz 40. pantu;
- b) ieņēmumi no 37. panta 2. punktā minētā aktīvu portfeļa atsavināšanas, tostarp nemonetāru dāvinājumu tirgus vērtība;
- c) ieņēmumi no daļu atsavināšanas ar noteikumu, ka nodokļu maksātājam ir vismaz 10 % no uzņēmuma kapitāla vai 10 % balsstiesību uzņēmumā 12 mēnešu laikā pirms atsavināšanas, izņemot ieņēmumus, kas izriet no tirdzniecībai turēto daļu atsavināšanas, kā minēts 21. panta 3. punktā, un dzīvības apdrošināšanas sabiedrībā turēto daļu atsavināšanas saskaņā ar 28. panta b) apakšpunktu;
- d) saņemtā sadalītā peļņa, tostarp slēpta sadalītā peļņa, ar noteikumu, ka nodokļu maksātājam ir vismaz 10 % no uzņēmuma kapitāla vai 10 % balsstiesību izmaksājošā uzņēmumā vismaz 12 mēnešus ilgā nepārtrauktā laika periodā, izņemot sadalīto peļņu, kas izriet no tirdzniecībai turētajām daļām, kā minēts 21. panta 4. punktā, un sadalīto peļņu, ko saņēmušas dzīvības apdrošināšanas sabiedrības saskaņā ar 28. panta c) apakšpunktu;
- e) ienākumi no pastāvīgas pārstāvniecības, ko nodokļu maksātājs saņem dalībvalstī, kurā nodokļu maksātājs ir rezidents nodokļu vajadzībām.

9. pants

Atskaitāmie izdevumi

1. Izdevumi ir atskaitāmi tikai tad, ja tie radušies nodokļu maksātāja tiešās darbījumbdarbības interesēs.
2. Šā panta 1. punktā minētie izdevumi ietver visas realizācijas izmaksas un visus izdevumus, no kuriem atņemts atskaitāmais pievienotās vērtības nodoklis, kas nodokļu maksātājam radies, lai gūtu vai nodrošinātu ienākumus, tostarp pētniecības un izstrādes izmaksas un izmaksas, kas radušās, palielinot pašu kapitālu vai parādu darbījumbdarbības vajadzībām.
- [3. Papildus summām, kas saskaņā ar 2. punktu atskaitāmas kā pētniecības un izstrādes izmaksas, un ar noteikumu, ka nodokļu maksātājs nekādā veidā – tieši vai netieši – negūst nekādu labumu, ko piešķīrusi kāda dalībvalsts savos valsts tiesību aktos, attiecībā uz šādas pētniecības un izstrādes izmaksām, nodokļu maksātājs var arī atskaitīt par taksācijas gadu papildu 50 % no šādām izmaksām, izņemot ar 33. panta 1. punkta c), d) un e) apakšpunktā un 33. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā minētajiem aktīviem saistītās izmaksas, kas tam radušās attiecīgajā gadā.

Ja pētniecības un izstrādes izmaksas pārsniedz 20 000 000 EUR, nodokļu maksātājs var atskaitīt 25 % no pārsniedzošās summas.

Atkāpjoties no pirmās daļas, nodokļu maksātājs var atskaitīt papildu [100 %] no pētniecības un izstrādes izmaksām līdz 20 000 000 EUR apmērā, ja minētais nodokļu maksātājs atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

- a) uzņēmums nav iekļauts biržas sarakstā, tā darbinieku skaits ir mazāks par 50, un gada apgrozījuma un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 10 000 000 EUR;

- b) tas ir reģistrēts ne ilgāk kā piecus gadus. Ja nodokļu maksātājam nav pienākuma reģistrēties, tas var izvēlēties piemērot piecu gadu laika periodu no brīža, kurā uzņēmums vai nu sāk savu saimniecisko darbību, vai uz to sāk attiecināt nodokļu saistības;
 - c) tas nav dibināts apvienošanas vai cita veida darījumdarbības reorganizācijas rezultātā;
 - d) tam nav saistīto uzņēmumu, kā minēts 56. pantā;
 - e) tas nekādā veidā – tieši vai netieši – attiecībā uz šādām pētniecības un izstrādes izmaksām negūst nekādu labumu, ko jebkādā veidā piešķirusi kāda dalībvalsts savos valsts tiesību aktos.]
4. Dalībvalstis var paredzēt nodokļa atskaitījumu ziedojumiem un dāvinājumiem, kas veikti labdarības iestādēm.

10. pants

Citi atskaitāmi posteņi

Atskaitījumu veic attiecībā uz pamatlīdzekļu amortizāciju, kas minēta 30. līdz 40. pantā.

[11. pants

Nodokļa atlaide izaugsmei un investīcijām (AGI):

1. Šajā pantā "AGI pašu kapitāla bāze" ir starpība, kas konkrētajā taksācijas gadā radusies starp nodokļu maksātāja pašu kapitāla uzskaites vērtību un tā līdzdalības uzskaites vērtību saistīto uzņēmumu kapitālā, kā minēts 56. pantā.
2. Šajā pantā "pašu kapitāls" ir:
 - a) ja nodokļu maksātājs ir uzņēmums, kopsumma, ko veido:
 - i. parakstītais kapitāls;

- ii. akciju emisijas uzcenojuma konts;
- iii. pārvērtēšanas rezerve;
- iv. rezerves:
 - obligātās rezerves;
 - rezerves pašu akcijām vai daļām;
 - statūtos noteiktās rezerves;
 - citas rezerves, tostarp patiesās vērtības rezerve;
- v. iepriekšējo gadu pārnestā grāmatvedības peļņa vai zaudējumi; un
- vi. finanšu gada grāmatvedības peļņa vai zaudējumi.

Ja nodokļu maksātājs ir pastāvīgā pārstāvniecība, šis termins attiecas uz minētā nodokļu maksātāja pašu kapitālu, kas attiecināms uz pastāvīgo pārstāvniecību.

- 3. Summa, kas vienāda ar *AGI* pašu kapitāla bāzes pieauguma definēto ienesīgumu, saskaņā ar 1. līdz 6. punktu ir atskaitāma no nodokļu maksātāja nodokļa bāzes. Ja *AGI* pašu kapitāla bāzē ir samazinājums, summu, kas ir vienāda ar *AGI* pašu kapitāla bāzes samazinājuma definēto ienesīgumu, apliek ar nodokļiem.
- 4. a) *AGI* pašu kapitāla bāzes palielinājumu vai samazinājumu aprēķina par pirmajiem [desmit] taksācijas gadiem, kuros uz nodokļu maksātāju ir attiecināmi šīs direktīvas noteikumi, kā starpību starp tā *AGI* pašu kapitāla bāzes līmeni attiecīgā taksācijas gada beigās un tā *AGI* pašu kapitāla bāzi pirmā taksācijas gada pirmajā dienā saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem.

- b) Atkāpjoties no 4. punkta pirmās daļas, ja *AGI* pašu kapitāla bāzes aprēķins rezultējas ar *AGI* pašu kapitāla bāzes samazinājumu, izmaiņas *AGI* pašu kapitāla bāzē pārrēķina, neņemot vērā grāmatvedības zaudējumus, kas nodokļu maksātājam radušies pirmajā taksācijas gadā saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem. Ja šāds pārrēķins rezultējas ar *AGI* pašu kapitāla bāzes palielinājumu, tad šādu palielinājumu neņem vērā.
 - c) Pēc pirmajiem desmit taksācijas gadiem *AGI* pašu kapitāla bāzes summu, kas ir atskaitāma attiecībā pret *AGI* pašu kapitāla bāzes līmeni attiecīgā taksācijas gada beigās, katru gadu pārnes par vienu taksācijas gadu.
5. Šā panta 3. punktā minētais definētais ienesīgums ir vienāds ar eurozonas 10 gadu valsts etalona obligāciju ienesīgumu tā gada decembrī, kam seko attiecīgais taksācijas gads, kā publicējusi Eiropas Centrālā banka, kam pieskaitīta divu procentpunktu riska prēmija. Divu procentu likmi piemēro, ja gada ienesīguma līkne ir negatīva.
6. Atkāpjoties no 1. līdz 5. punkta, turpmāk minētos elementus izslēdz no *AGI* pašu kapitāla bāzes, ja pasākums vai pasākumu kopums ir ieviests galvenokārt ar mērķi gūt nodokļu priekšrocības saskaņā ar šo pantu:
- a) grupas iekšējie aizdevumi un aizdevumi, kur iesaistīti saistītie uzņēmumi, kā minēts 56. pantā;
 - b) grupas iekšējās naudas iemaksas un iemaksas natūrā;
 - c) grupas iekšējie aktīvu un līdzdalības pārvedumi;
 - d) vecā kapitāla pārkvalificēšana par jaunu kapitālu, veicot likvidācijas un izveidojot jaunuzņēmumus;
 - e) meitasuzņēmumu izveide;
 - f) saistītiem uzņēmumiem pilnībā vai daļēji piederošu uzņēmumu iegāde;

- g) struktūras, kas vienlaicīgi gūst ienākumus no procentu likmēm divās jurisdikcijās, kurās apvienota procentu atskaitīšana un atskaitījumi saskaņā ar *AGI*;
- h) aizdevumu, kas finansē debitoru parādu attiecībā uz saistītajiem uzņēmumiem, apjoma palielināšanās, salīdzinot ar šādu debitoru parādu summu pārskata atsauces datumā.]

12. pants

Neatskaitāmie posteņi

Atkāpjoties no 9. un 10. panta, nav atskaitāmi šādi posteņi:

- a) sadalītā peļņa, tostarp slēpta sadalītā peļņa, un pašu kapitāla vai parāda atmaksa;
- b) 50 % no reprezentācijas izmaksām līdz tādām apjomam, kas nepārsniedz [x] % no ieņēmumiem taksācijas gadā.

Dalībvalstis var piemērot papildu ierobežojumus attiecībā uz tiesībām atskaitīt izdevumus, kas attiecas uz dzīvesveidu vai privāto sfēru;

- c) nesadalītās peļņas pārvešana uz rezervēm, kas veido daļu no uzņēmuma pašu kapitāla;
- d) uzņēmumu ienākuma nodoklis un līdzīgi peļņas nodokļi;
- e) kukuļi un citi nelikumīgi maksājumi;
- f) publiskai iestādei nomaksājami par jebkādu tiesību aktu pārkāpumu piespriesti naudas sodi un sankcijas, tostarp maksājumi par novēlotiem maksājumiem;
- g) izdevumi, kas nodokļu maksātājam radušies, lai gūtu ienākumus, kuri netiek aplikti ar nodokli, ievērojot 8. panta c), d) un e) apakšpunktu;
- h) dāvinājumi personām, kas nav nodokļu maksātāja darbinieki. Neatskaitīšanas normu nepiemēro, ja saņēmējam doto posteņu iegādes vai izveides izmaksas finanšu gadā kopā nepārsniedz [50 EUR];

- i) dāvinājumi un ziedojumi, kas nav 9. panta 4. punktā minētie dāvinājumi un ziedojumi;
- j) iegādes vai izveides izmaksas vai izmaksas, kas saistītas ar pamatlīdzekļu uzlabošanu, kuras ir atskaitāmas saskaņā ar 10. un 18. pantu, izņemot izmaksas, kas saistītas ar pētniecību un izstrādi. Izmaksas, kas minētas 33. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 33. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā nav uzskatāmas par izmaksām, kas saistītas ar pētniecību un izstrādi;
- k) [banku gada iemaksas saskaņā ar Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvu un VNM regulu;]
- l) zaudējumi, kas radušies pastāvīgajai pārstāvniecībai trešā valstī.

13. pants

Procentu ierobežošanas noteikums

1. Aizņēmumu izmaksas ir atskaitāmas līdz procentu summas apmēram vai citiem ar nodokli apliekamiem ieņēmumiem no finanšu aktīviem, ko ir saņēmis nodokļu maksātājs.
2. Pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas ir atskaitāmas tajā taksācijas gadā, kad tās ir radušās, nepārsniedzot 30 % no nodokļu maksātāja peļņas pirms procentu maksājumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (*EBITDA*) vai 1 000 000 EUR, izvēloties lielāko summu.

Ja grupu uzskata par nodokļu maksātāju saskaņā ar 6. pantu, pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas un *EBITDA* aprēķina visas grupas līmenī. Arī 3 000 000 EUR attiecas uz visu grupu.

3. *EBITDA* aprēķina, nodokļu maksātāja nodokļa bāzei pieskaitot atpakaļ nodokļu aprēķināšanas nolūkiem koriģētas pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas, kā arī nodokļu aprēķināšanas nolūkiem koriģētas nolietojuma un amortizācijas summas. Ar nodokli neapliekamus ieņēmumus nodokļu maksātāja *EBITDA* neiekļauj.

4. Atkāpjoties no 2. punkta, nodokļu maksātājam, kas kvalificējams kā atsevišķs uzņēmums, ir tiesības pilnībā atskaitīt savas pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas. Atsevišķs uzņēmums ir nodokļu maksātājs, kas nav konsolidētas grupas daļa finanšu grāmatvedības nolūkā un kam nav saistītu uzņēmumu vai pastāvīgu pārstāvniecību.
5. Atkāpjoties no 2. punkta, pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas ir pilnībā atskaitāmas, ja tās radušās:
 - a) aizdevumos, kas noslēgti pirms [datums, kurā panākta politiska vienošanās par šo direktīvu], izņemot jebkuras turpmāk veiktās izmaiņas attiecībā uz minētajiem aizdevumiem;
 - b) aizdevumos, ko izmanto, lai finansētu ilgtermiņa publiskās infrastruktūras projektus, kuriem projektu īstenotājs, aizņēmumu izmaksas, aktīvi un ienākumi – viss ir Savienībā.

Šā punkta b) apakšpunkta nolūkos ilgtermiņa publiskās infrastruktūras projekts ir projekts ar mērķi nodrošināt, atjaunināt, pārvaldīt vai uzturēt plaša mēroga aktīvu, ko dalībvalsts uzskata par vispārējas sabiedriskas nozīmes projektu.

Ja piemēro pirmās daļas b) apakšpunktu, jebkādos ienākumus no ilgtermiņa publiskās infrastruktūras projekta izslēdz no nodokļu maksātāja *EBITDA*.
6. Pārsniedzošās aizņēmumu izmaksas, kuras nevar atskaitīt attiecīgajā taksācijas gadā, pārnes bez laika ierobežojuma.
7. Šā panta 1. līdz 6. punkts neattiecas uz finanšu uzņēmumiem, tostarp tiem, kas ir daļa no konsolidētās grupas finanšu grāmatvedības nolūkā.

14. pants

Izdevumi, kas radušies par labu akcionāriem, minēto akcionāru tiešiem radiniekiem vai saistītajiem uzņēmumiem

Labumus, kuri piešķirti akcionāram, kas ir fiziska persona, vai citai personai, kas ir saistīta ar akcionāru personīgi, vai kuri piešķirti saistītam uzņēmumam, kā minēts 56. pantā, neuzskata par atskaitāmiem izdevumiem, vai vajadzības gadījumā palielina ieņēmumus tiktāl, ciktāl šādi labumi netiktu piešķirti neatkarīgai trešai personai.

III NODAĻA

LAIKA GRAFIKS UN KVANTITATĪVĀ NOTEIKŠANA

15. pants

Vispārēji principi

Ieņēmumus un izdevumus, kā arī visus pārējos atskaitāmos posteņus atzīst tajā taksācijas gadā, kurā tie uzkrājas vai rodas, ja vien šajā direktīvā nav noteikts citādi.

16. pants

Ieņēmumu uzkrāšanās

1. Ieņēmumi uzkrājas brīdī, kad ir radušās tiesības tos saņemt un tos var ticami novērtēt, neatkarīgi no tā, vai attiecīgās summas ir faktiski izmaksātas.
2. Ieņēmumi, kas radušies no preču tirdzniecības, ir uzskatāmi par uzkrātiem saskaņā ar 1. punktu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - a) nodokļa maksātājs ir nodevis pircējam īpašumtiesības uz pārdotajām precēm;
 - b) nodokļu maksātājs faktiski nekontrolē pārdotās preces;

- c) var ticami novērtēt ieņēmumu summu;
 - d) ir ticams, ka nodokļu maksātājam ieplūdīs ar darījumu saistītie ekonomiskie labumi;
 - e) var ticami novērtēt izmaksas, kas radušās vai radīsies saistībā ar darījumu.
3. Ieņēmumi, kas radušies no pakalpojumu sniegšanas, ir uzskatāmi par uzkrātiem tad, ja ir sniegti pakalpojumi un ir izpildīti šādi nosacījumi:
- a) var ticami novērtēt ieņēmumu summu;
 - b) ir ticams, ka sniedzējam ieplūdīs ar darījumu saistītie ekonomiskie labumi;
 - c) var ticami novērtēt, kādā izpildes stadijā taksācijas gada beigās atrodas darījums;
 - d) var ticami novērtēt izmaksas, kas radušās vai radīsies saistībā ar darījumu.

Ja nav ievēroti a) līdz d) apakšpunktā izklāstītie kritēriji, ieņēmumi, kas radušies no pakalpojumu sniegšanas, ir uzskatāmi par uzkrātiem tikai tad, ja tos iespējams saskaņot ar atskaitāmajiem izdevumiem.

4. Ja ieņēmumi rodas no tādiem maksājumiem nodokļu maksātājam, ko plānots veikt vairākos posmos, ieņēmumus uzskata par uzkrātiem, kad ir jāapmaksā katra atsevišķa daļa.

17. pants

Atskaitāmo izdevumu rašanās

Atskaitāmie izdevumi rodas brīdī, kad ir izpildīti visi šādi nosacījumi:

- a) ir radusies saistība veikt maksājumu; ja izdevumi sastāv no maksājumiem, ko nodokļu maksātājs veic vairākos posmos, maksājums ir jāveic, kad ir jāapmaksā katra atsevišķa daļa;
- b) saistības summu var izteikt kvantitatīvā izteiksmē;
- c) preču tirdzniecības gadījumā preču īpašumtiesību būtiskie riski un guvumi ir nodoti nodokļu maksātājam, un pakalpojumu sniegšanas gadījumā nodokļu maksātājs ir saņēmis šos pakalpojumus.

18. pants

Izmaksas, kas saistītas ar neamortizējamiem aktīviem

Materiālo pamatlīdzekļu iegādes vai izveides izmaksas, kā minēts 38. pantā, vai izmaksas par minēto aktīvu uzlabošanu ir atskaitāmas tajā taksācijas gadā, kurā minētos aktīvus atsavina ar noteikumu, ka atsavināšanas ieņēmumi ir iekļauti nodokļa bāzē.

19. pants

Krājumi un nepabeigtie ražojumi

1. Taksācijas gada atskaitāmo izdevumu kopējo summu palielina, pieskaitot krājumu un nepabeigto ražojumu vērtību taksācijas gada sākumā, un samazina, atņemot krājumu un nepabeigto ražojumu vērtību tā paša taksācijas gada beigās, izņemot krājumus un nepabeigtos ražojumus saistībā ar ilgtermiņa līgumiem, kā minēts 22. pantā.

2. Krājumu un nepabeigto ražojumu izmaksas vērtē, izmantojot tiešsecības metodi "pirmais iekšā – pirmais ārā", "pēdējais iekšā – pirmais ārā" vai svērto vidējo izmaksu metodi.
3. Tādu krājumu un nepabeigto ražojumu izmaksas, kas ietver posteņus, kuri parasti nav aizstājami, un izmaksas par precēm vai pakalpojumiem, kas attiecīgi sagatavoti vai piegādāti un nodalīti konkrētiem projektiem, vērtē atsevišķi.
4. Nodokļu maksātājs piemēro vienu un to pašu metodi, lai novērtētu visus krājumus un nepabeigtos ražojumus, kas ir līdzīgi pēc būtības un izmantošanas.

Krājumu un nepabeigto ražojumu izmaksas ietver visas iegādes izmaksas, pārveidošanas tiešās izmaksas un citas tiešās izmaksas, kas radušās, krājumus un ražojumus nogādājot uz atrašanās vietu un tādā stāvoklī, kādā tie bija attiecīgajā taksācijas gadā.

Izmaksas norāda bez pievienotās vērtības nodokļa.

[Nodokļu maksātājs, kas ietvēris netiešās izmaksas krājumu un nepabeigto ražojumu novērtēšanā, pirms uz to attiecas šīs direktīvas noteikumi, var turpināt piemērot netiešo izmaksu pieeju.]

5. Krājumus un nepabeigtos ražojumus novērtē taksācijas gada pēdējā dienā par zemāko no izmaksu vērtības un neto pārdošanas vērtības.

Neto pārdošanas vērtība ir aplēstā pārdošanas cena parastas darījumdarbības gaitā, no kuras atņemtas aplēstās izmaksas par pabeigšanu un aplēstās izmaksas, kas nepieciešamas, lai veiktu pārdošanu.

20. pants

Novērtēšana

1. Nodokļa bāzi aprēķina, pamatojoties uz šādiem elementiem:
 - a) monetāro atlīdzību par darījumu, piemēram, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu cenu;

- b) tirgus vērtību, ja atlīdzība par darījumu ir pilnībā vai daļēji nemonetāra;
 - c) tirgus vērtību nemonetāra dāvinājuma gadījumā;
 - d) tirdzniecībai turēto finanšu aktīvu un saistību tirgus vērtību.
2. Nodokļa bāze, tostarp ieņēmumi un izdevumi, ir izsakāma EUR taksācijas gada laikā vai taksācijas gada pēdējā dienā, izmantojot kalendārā gada vidējo valūtas maiņas kursu, ko noteikusi Eiropas Centrālā banka, vai, ja taksācijas gads nesakrīt ar kalendāro gadu, ikdienas novērojumu vidējo valūtas maiņas kursu, ko izdevusi Eiropas Centrālā banka taksācijas gada laikā.
3. Šā panta 2. punkts neattiecas uz nodokļu maksātāju dalībvalstī, kura nav ieviesusi euro.

21. pants

Tirdzniecībai turētie finanšu instrumenti (tirdzniecības portfelis)

1. Finanšu instrumentu uzskata par turētu tirdzniecībai, ja tas atbilst kādam no šādiem nosacījumiem:
- a) tas galvenokārt ir ticis iegādāts vai radīts ar mērķi to pārdot vai pārpirkt īstermiņā 12 kalendāro mēnešu laikā;
 - b) tas ir daļa no tādu noteiktu finanšu instrumentu portfeļa, ietverot atvasinātos instrumentus, kuri tiek pārvaldīti kopā un attiecībā uz kuriem ir pierādījumi par nesenu faktisku īstermiņa peļņas gūšanu.
2. Atkāpjoties no 16. un 17. panta, jebkuras atšķirības starp tirdzniecībai turētajiem finanšu instrumentiem, ko aprēķina taksācijas gada sākumā vai iegādes datumā, ja tas ir vēlāk, un to tirgus vērtību, ko aprēķina tā paša taksācijas gada beigās, iekļauj minētā taksācijas gada nodokļa bāzē.

3. Tirdzniecībai turētā finanšu instrumenta atsavinātos ieņēmumus pieskaita nodokļa bāzei. Minētā instrumenta tirgus vērtību taksācijas gada sākumā vai iegādes datumā, ja tas ir vēlāk, atskaita no nodokļa bāzes.
4. Saņemot sadalīto peļņu attiecībā uz tirdzniecībai turēto līdzdalību, nav piemērojams 8. panta d) apakšpunktā minētais atbrīvojums no iekļaušanas nodokļa bāzē.
5. Atkāpjoties no 8. panta c) apakšpunkta, jebkuras atšķirības starp finanšu instrumenta tirgus vērtību, ko vairs netur tirdzniecībai, bet ko joprojām tur kā pamatlīdzekli, ko aprēķina taksācijas gada sākumā vai iegādes datumā, ja tas ir vēlāk, un tā tirgus vērtību, ko aprēķina tā paša taksācijas gada beigās, iekļauj minētā taksācijas gada nodokļa bāzē.

Atkāpjoties no 8. panta c) apakšpunkta, jebkuras atšķirības starp finanšu instrumenta tirgus vērtību, ko vairs netur kā pamatlīdzekli, bet ko joprojām tur tirdzniecībai, ko aprēķina taksācijas gada sākumā vai iegādes datumā, ja tas ir vēlāk, un tā tirgus vērtību, ko aprēķina tā paša taksācijas gada beigās, iekļauj minētā taksācijas gada nodokļa bāzē.

Finanšu instrumenta tirgus vērtība taksācijas gada beigās, kura laikā to pārkvalificēja no pamatlīdzekļa uz tirdzniecībai turētu instrumentu un otrādi, ir arī tā tirgus vērtība gada sākumā pēc šādas pārkvalificēšanas.

6. Šīs direktīvas 8. panta c) apakšpunktā minētais laika periods sākas vai tiek pārtraukts brīdī, kad finanšu instruments vairs netiek turēts tirdzniecībai vai vairs nav pamatlīdzeklis.

22. pants

Ilgtermiņa līgumi

1. Ilgtermiņa līgums ir līgums, kas atbilst visiem šādiem nosacījumiem:
 - a) tas ir noslēgts ražošanas, uzstādīšanas vai celtniecības, vai pakalpojumu sniegšanas nolūkā;

- b) tā termiņš pārsniedz 12 mēnešus, vai ir sagaidāms, ka tas pārsniegs šādu laika posmu.
2. Atkāpjoties no 16. panta, ieņēmumus, kas saistīti ar ilgtermiņa līgumu, uzskata par uzkrātiem par summu, kas atbilst tādai līguma daļai, kura pabeigta attiecīgajā taksācijas gadā. Ilgtermiņa līguma procentuālo izpildi nosaka, atsaucoties uz minētā gada izmaksu attiecību pret kopējām aplēstajām izmaksām.
3. Izmaksas, kas saistītas ar ilgtermiņa līgumiem, ir atskaitāmas tajā taksācijas gadā, kurā tās ir radušās.

23. pants

Uzkrājumi

1. Atkāpjoties no 17. panta, ja taksācijas gada beigās tiek konstatēts, ka nodokļu maksātājam ir juridisks pienākums, ko rada minētajā vai iepriekšējos taksācijas gados veikta darbība vai darījumi, jebkāda summa, kas izriet no minētā pienākuma un ko var ticami aplēst, ir atskaitāma ar noteikumu, ka ir sagaidāms, ka eventuālais norēķins par šo summu radīs atskaitāmus izdevumus. Tas pats attiecas uz publiskā sektora saistībām, kuras, kā sagaidāms, radīs atskaitāmus izdevumus nākamajos divos kalendārajos gados.

Šajā pantā juridiskais pienākums var izrietēt no jebkura turpmāk norādītā:

- a) līgums;
- b) tiesību akti;
- c) administratīvs akts, kam ir vispārējs raksturs vai ko attiecinā uz konkrētu nodokļu maksātāju;
- d) cita veida likumīga darbība.

Ja šis pienākums ir saistīts ar darbību vai darījumu, kas turpināsies nākamajos taksācijas gados, uzkrājumu proporcionāli sadala pa darbības vai darījuma paredzamo ilgumu.

Šajā pantā paredzētos uzkrājumus pārskata un koriģē katra taksācijas gada beigās. Aprēķinot nākamo gadu nodokļa bāzi, ņem vērā saskaņā ar šo pantu jau atskaitītās summas.

2. Šā panta 1. punktā minētā ticamā summas aplēse ir sagaidāmie izdevumi, kas nepieciešami, lai taksācijas gada beigās nokārtotu pašreizējās juridiskās saistības, ja aplēses pamatā ir visi svarīgie faktori, tostarp uzņēmuma, grupas vai nozares iepriekšējā pieredze. Aplēšot uzkrājuma summu, izmanto šādus apsvērumus:
 - a) ņem vērā visus riskus un nenoteiktību, taču nenoteiktība neattaisno pārmērīgu uzkrājumu veidošanu;
 - b) ja uzkrājuma termiņš ir 12 mēneši vai vairāk un nav saskaņotas diskonta likmes, uzkrājumu diskontē, izmantojot eurozonas 10 gadu valsts etalona obligāciju ienesīguma likmi tā gada decembrī, kam seko attiecīgais taksācijas gads, kā publicējusi Eiropas Centrālā banka, kam pieskaitīta divu procentpunktu riska prēmija;
 - c) nākamo periodu notikumus ņem vērā, ja var pamatoti paredzēt to iestāšanos;
 - d) ņem vērā nākotnes labumus, kas tieši saistīti ar notikumu, kurš ir uzkrājumu veidošanas pamatā.
3. Uzkrājumus neatskaita attiecībā uz:
 - a) iespējamajiem zaudējumiem;
 - b) turpmāko izmaksu pieaugumu.

24. pants

Pensijas

Dalībvalstis var paredzēt atskaitījumus pensiju uzkrājumiem.

25. pants

Atskaitījumi par sliktajiem parādiem

1. Pieļaujams atskaitījums par sliktu debitora parādu, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:
 - a) taksācijas gada beigās nodokļu maksātājs ir veicis visus samērīgos pasākumus, kā norādīts šā panta 2. punktā, lai panāktu samaksu, un pastāv varbūtība, ka parāds netiks pilnībā vai daļēji nomaksāts, vai nodokļu maksātājam ir daudz vienveidīgu debitoru parādu, kas visi izriet no tās pašas darbījumdarbības nozares, un viņš var ticami aplēst sliktā debitoru parāda summas procentuālo īpatsvaru, ja katra vienveidīgā debitoru parāda vērtība ir mazāka par 0,1 % no visu vienveidīgo debitoru parādu vērtības. Lai iegūtu ticamu aplēsi, nodokļa maksātājs ņem vērā visus attiecīgos faktorus, tostarp iepriekšējo pieredzi;
 - b) [parādniekam nav nedz attiecību ar nodokļu maksātāju, kā minēts 3. pantā, nedz arī] parādnieks un nodokļu maksātājs [nav] saistītie uzņēmumi, kā minēts 56. pantā. Ja parādnieks ir fiziska persona, tad parādnieks, viņa vai viņas laulātais(-ā) vai reģistrētais(-ā) partneris(-e), viņa vai viņas augšupējs vai lejupējs radnieks taisnā līnijā, viņa vai viņas brāļi un māsas vai viņu lejupējie radnieki taisnā līnijā nepiedalās nodokļu maksātāja pārvaldībā vai kontrolē vai tieši vai netieši viņa vai viņas kapitāla pārvaldībā vai kontrolē, kā minēts 56. pantā;
 - c) ja sliktais parāds saistīts ar pircēju un pasūtītāju parādu, parādam atbilstoša summa ir jāietver kā ieņēmums nodokļa bāzē.

2. Nosakot, vai ir veikti visi samērīgie pasākumi, lai panāktu samaksu, ņem vērā a) līdz c) apakšpunktos uzskaitītos elementus ar noteikumu, ka tie ir balstīti uz objektīviem pierādījumiem:
 - a) vai piedziņas izmaksas ir neproporcionālas parādam; vai
 - b) vai ir kādas izredzes veiksmīgi piedzīt parādu, tostarp gadījumos, kad parādnieks ir atzīts par maksātnespējīgu vai ir uzsākta tiesvedība, vai ir iesaistīts parādu piedzinējs; vai
 - c) vai šajos apstākļos ir pamatoti sagaidīt, ka nodokļu maksātājs turpinās piedziņu.
3. Ja tiek nokārtota kāda prasība, kas iepriekš atskaitīta kā sliktais parāds, atgūto summu pievieno nodokļa bāzei norēķina gadā.

26. pants

Riska ierobežošana

1. Ieguvumus un zaudējumus saistībā ar riska ierobežošanas instrumentu, kas izriet no atsavināšanas izvērtēšanas vai atsavināšanas darījumiem, apstrādā tāpat kā atbilstošos ieguvumus un zaudējumus saistībā ar pret risku nodrošināto posteni. Riska ierobežošanas attiecības pastāv, ja ir ievēroti abi šādi nosacījumi:
 - a) riska ierobežošanas attiecības ir iepriekš oficiāli norādītas un dokumentētas;
 - b) ir sagaidāms, ka riska ierobežošana būs ļoti efektīva, un šo efektivitāti var ticami izmērīt.
2. Ja tiek pārtrauktas riska ierobežošanas attiecības vai jau turētu esošo finanšu instrumentu pēc tam apstrādā kā riska ierobežošanas instrumentu, kā rezultātā notiek pāreja uz atšķirīgu nodokļu režīmu, jebkuras atšķirības starp riska ierobežošanas instrumenta jauno vērtību jānosaka saskaņā ar 20. pantu taksācijas gada beigās un tirgus vērtību tā paša taksācijas gada sākumā iekļauj nodokļa bāzē.

Riska ierobežošanas instrumenta tirgus vērtība taksācijas gada beigās, kad minētais instruments pārgāja uz atšķirīgu nodokļu režīmu, sakrīt ar tā tirgus vērtību nākamā gada sākumā pēc minētās pārejas.

28. pants

Apdrošināšanas sabiedrības

Apdrošināšanas sabiedrībām, kam atļauts darboties dalībvalstī saskaņā ar Padomes Direktīvu 73/239/EEK ¹¹ par nedzīvības apdrošināšanu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/83/EK ¹² par dzīvības apdrošināšanu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/68/EK ¹³ par pārapdrošināšanu, piemēro šādus papildu noteikumus:

- a) nodokļa bāzē ietver tirgus vērtības starpību, kas novērtēta viena un tā paša taksācijas gada beigās un sākumā vai pēc pirkuma pabeigšanas, ja šis datums ir vēlāk, tiem dzīvības apdrošināšanas sabiedrību turējumā esošajiem aktīviem, kuros veikti ieguldījumi par labu dzīvības apdrošināšanas polišu turētājiem, uz kuriem gulstas ieguldījumu risks;
- b) nodokļa bāzē ietver tirgus vērtības starpību, kas novērtēta atsavināšanas brīdī un taksācijas gada sākumā vai pēc pirkuma pabeigšanas, ja šis datums ir vēlāk, tiem dzīvības apdrošināšanas sabiedrību turējumā esošajiem aktīviem, kuros veikti ieguldījumi par labu dzīvības apdrošināšanas polišu turētājiem, uz kuriem gulstas ieguldījumu risks;
- c) nodokļa bāze ietver sadalīto peļņu, ko guvušas dzīvības apdrošināšanas sabiedrības;

¹¹ Padomes Pirmā direktīva 73/239/EEK (1973. gada 24. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz uzņēmējdarbības sākšanu un veikšanu tiešās apdrošināšanas nozarē, kas nav dzīvības apdrošināšana (OV L 228, 16.8.1973., 3. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/83/EK (2002. gada 5. novembris) par dzīvības apdrošināšanu (OV L 345, 19.12.2002., 1. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/68/EK (2005. gada 16. novembris) par pārapdrošināšanu un Padomes Direktīvu 73/239/EEK, 92/49/EEK grozījumiem, kā arī Direktīvu 98/78/EK un 2002/83/EK grozījumiem (OV L 232, 9.12.2005., 1. lpp.).

- d) ir atskaitāmas apdrošināšanas sabiedrību tehniskās rezerves, kas izveidotas saskaņā ar Direktīvu 91/674/EEK ¹⁴. Atskaitītās summas pārskata un koriģē katra taksācijas gada beigās. Aprēķinot nākamo gadu nodokļa bāzi, ņem vērā jau atskaitītās summas.

29. pants

Izceļošanas nodokļa uzlikšana

1. Summu, kuras apmērs atbilst pārvesto aktīvu tirgus vērtībai izceļošanas laikā, no kuras atņemta aktīvu vērtība nodokļu vajadzībām, uzskata par uzkrātajiem ieņēmumiem jebkurā no šādiem gadījumiem:
 - a) ja nodokļu maksātājs pārved aktīvus no galvenā biroja uz pastāvīgo pārstāvniecību citā dalībvalstī vai trešajā valstī;
 - b) ja nodokļu maksātājs pārved aktīvus no pastāvīgās pārstāvniecības dalībvalstī uz savu galveno biroju vai citu pastāvīgo pārstāvniecību citā dalībvalstī vai trešā valstī tiktāl, ciktāl tas attiecas uz pārvešanu, ja pastāvīgās pārstāvniecības dalībvalstij pārvešanas dēļ vairs nav tiesību uzlikt nodokli pārvestajiem aktīviem;
 - c) ja nodokļu maksātājs pārceļ rezidenci nodokļu vajadzībām uz citu dalībvalsti vai trešo valsti, izņemot tos aktīvus, kuriem saglabājas faktiskā saikne ar pastāvīgo pārstāvniecību pirmajā dalībvalstī;
 - d) ja nodokļu maksātājs pārved savas pastāvīgās pārstāvniecības darbībumdarbību no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti vai trešo valsti tiktāl, ciktāl tas attiecas uz pārvešanu, ja pastāvīgās pārstāvniecības dalībvalstij pārvešanas dēļ vairs nav tiesību uzlikt nodokli pārvestajiem aktīviem.

¹⁴ Padomes Direktīva 91/674/EEK (1991. gada 19. decembris) par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem (OV L 374, 19.12.1991., 1. lpp.).

2. Dalībvalsts, uz kuru tiek pārvesti aktīvi, pārceļta rezidence nodokļu vajadzībām vai darījumdarbība, ko veic pastāvīgā pārstāvniecība, atzīst nodokļu maksātāja vai pastāvīgās pārstāvniecības dalībvalstī noteikto vērtību par aktīvu sākotnējo vērtību nodokļu vajadzībām.
3. Ja aktīvus 12 mēnešu laikā ir paredzēts pārvietot atpakaļ uz aktīvu pārvedēja dalībvalsti, šo pantu nepiemēro aktīvu pārvešanai saistībā ar vērtspapīru finansēšanu, aktīviem, kas iesniegti kā nodrošinājums, vai gadījumos, kad aktīvus pārved, lai izpildītu prudenciālās kapitāla prasības, vai likviditātes pārvaldības nolūkā.

IV NODAĻA

PAMATLĪDZEKĻU AMORTIZĀCIJA

30. pants

Pamatlīdzekļu reģistrs

1. Iegādes vai izveides izmaksas vai uzlabošanas izmaksas kopā ar lietošanas sākuma datumu pēc iegādes, izveides vai uzlabošanas iegrāmato pamatlīdzekļu reģistrā par katru pamatlīdzekli atsevišķi.
2. Ja pamatlīdzeklis tiek atsavināts, informāciju par atsavināšanu, tostarp atsavināšanas datumu, un jebkādos ienākumus vai kompensāciju, ko saņem atsavināšanas rezultātā, reģistrē pamatlīdzekļu reģistrā.
3. Lai aprēķinātu nodokļa bāzi, pamatlīdzekļu reģistrā ierakstus veic tādā veidā, kas nodrošina pietiekamu informāciju un vismaz šādus datus:
 - aktīvu apraksts;
 - lietošanas sākuma mēnesis;

- amortizācijas bāze;
- lietderīgās lietošanas laiks saskaņā ar 33. pantu;
- uzkrātais nolietojums tekošajā taksācijas gadā;
- kopējais uzkrātais nolietojums;
- amortizācijas bāze bez kopējā uzkrātā nolietojuma un bez vērtības ārkārtas samazinājuma;
- nolietojuma nodokļu vajadzībām aprēķināšanas pārtraukšanas vai atsākšanas mēnesis;
- atsavināšanas mēnesis.

31. pants

Amortizācijas bāze

1. Amortizācijas bāzē ietver izmaksas, kas ir tieši saistītas ar pamatlīdzekļa iegādi, izveidi vai uzlabošanu. Šīs izmaksas neietver atskaitāmu pievienotās vērtības nodokli. Pamatlīdzekļa iegādes vai izveides izmaksas vai uzlabošanas izmaksas neietver pamatlīdzekļa procentus.
2. Dāvinājuma veidā saņemta pamatlīdzekļa amortizācijas bāze ir tā tirgus vērtība, kas ietverta ieņēmumos.
3. Amortizējama pamatlīdzekļa amortizācijas bāzi samazina, atskaitot summu par jebkādām subsīdijām, kas tieši saistītas ar aktīva iegādi, izveidi vai uzlabošanu, kā minēts 8. panta a) apakšpunktā.

4. Tādu pamatlīdzekļu nolietojumu, kuri no nodokļu maksātāja neatkarīgu iemeslu dēļ nav izmantoti vairāk nekā 12 mēnešus, neņem vērā.

Amortizācija beidzas nākamajā mēnesī pēc pirmajā teikumā minētā termiņa beigām un atsākas nākamajā mēnesī pēc 12 mēnešu termiņa beigām, proti, mēnesī, kad aktīvu sāka atkal izmantot.

32. pants

Tiesības uz amortizāciju

1. Ievērojot 3. punktu, amortizāciju atskaita ekonomiskais īpašnieks.
2. Ja ir līgumi, kur nesakrīt ekonomiskās un juridiskās īpašumtiesības, ekonomiskajam īpašniekam ir tiesības atskaitīt no savas nodokļa bāzes maksājumu procentu elementu, ja šis elements nav iekļauts juridiskā īpašnieka nodokļa bāzē.
3. Ja nevar noteikt aktīva ekonomisko īpašnieku, juridiskais īpašnieks ir tiesīgs atskaitīt amortizāciju. Nomas līgumu gadījumā nomas maksājumu procentu un kapitāla elementu ietver juridiskā īpašnieka nodokļa bāzē, un to atskaita nomnieks.
4. Pamatlīdzekli taksācijas gadā nevar amortizēt vairāk nekā viens nodokļu maksātājs, ja vien starp vairākiem nodokļu maksātājiem netiek dalītas juridiskās vai ekonomiskās īpašumtiesības vai aktīva ekonomiskais vai juridiskais īpašnieks nav mainījies.
5. Nodokļu maksātājs nevar atteikties no amortizēšanas.

[6. Padome vienprātīgi pēc Komisijas priekšlikuma pieņem:

- a) nomas maksājumu kapitāla un procentu elementu aprēķināšanu;
- b) nomāta aktīva amortizācijas bāzes aprēķināšanu.]

33. pants

Atsevišķi amortizējami aktīvi

1. Neskarot 2. punktu un 37. un 38. pantu, pamatlīdzekļus amortizē atsevišķi to lietderīgās lietošanas laikā pēc lineāras metodes. Pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laiku nosaka šādi:
 - a) komerciālās, biroju un citas ēkas, kā arī jebkura cita veida nekustamais īpašums, ko izmanto darījumdarbībā, izņemot rūpnieciskās ēkas un celtnes: 40 gadi;
 - b) rūpnieciskās ēkas un celtnes: 25 gadi;
 - c) ilgtermiņa materiālie pamatlīdzekļi, izņemot a) un b) apakšpunktā minētos aktīvus: 15 gadi;
 - d) vidēja termiņa materiālie pamatlīdzekļi: 8 gadi;
 - e) īstermiņa materiālie pamatlīdzekļi: 5 gadi;
 - f) nemateriālie aktīvi, [tostarp iegūtā nemateriālā vērtība]: periods, kurā aktīvs ir juridiski aizsargāts vai uz kuru ir piešķirtas tiesības, vai, ja minēto periodu nevar noteikt, 15 gadi.

2. Lietotas ēkas un cita veida nekustamo īpašumu, lietotus ilgtermiņa materiālos pamatlīdzekļus, lietotus vidēja termiņa materiālos pamatlīdzekļus, lietotus īstermiņa materiālos pamatlīdzekļus un lietotus nemateriālos aktīvus amortizē saskaņā ar šādiem noteikumiem:
- a) lietotas komerciālās, biroju vai citas ēkas, kā arī jebkura cita veida nekustamais īpašums, ko izmanto darījumdarbībā, izņemot rūpnieciskās ēkas un celtnes: 40 gadu periodā, ja vien nodokļu maksātājs nepierāda, ka aktīva aplēstais atlikušais lietderīgās lietošanas laiks ir īsāks par 40 gadiem; šādā gadījumā ēku amortizē šādā īsākā periodā;
 - b) lietotas rūpnieciskās ēkas un celtnes: 25 gadu periodā, ja vien nodokļu maksātājs nepierāda, ka aktīva aplēstais atlikušais lietderīgās lietošanas laiks ir īsāks par 25 gadiem; šādā gadījumā ēku amortizē šādā īsākā periodā;
 - c) lietoti ilgtermiņa materiālie pamatlīdzekļi, izņemot a) un b) apakšpunktā minētos aktīvus: 15 gadu periodā, ja vien nodokļu maksātājs nepierāda, ka aktīva aplēstais atlikušais lietderīgās lietošanas laiks ir īsāks par 15 gadiem; šādā gadījumā ēku amortizē šādā īsākā periodā;
 - d) lietoti vidēja termiņa materiālie pamatlīdzekļi: 8 gadu periodā, ja vien nodokļu maksātājs nepierāda, ka aktīva aplēstais atlikušais lietderīgās lietošanas laiks ir īsāks par 8 gadiem; šādā gadījumā ēku amortizē šādā īsākā periodā;
 - e) lietoti īstermiņa materiālie pamatlīdzekļi: 5 gadu periodā, ja vien nodokļu maksātājs nepierāda, ka aktīva aplēstais atlikušais lietderīgās lietošanas laiks ir īsāks par 5 gadiem; šādā gadījumā ēku amortizē šādā īsākā periodā;

- f) lietoti nemateriālie aktīvi: 15 gadu laikā, ja vien nevar noteikt atlikušo periodu, kurā aktīvam ir juridiska aizsardzība vai uz kuru ir piešķirtas tiesības; šādā gadījumā aktīvu amortizē šādā periodā.

34. pants

Laika grafiks

1. Amortizāciju atskaita katru mēnesi, sākot no pamatlīdzekļa lietošanas sākuma mēneša. Atsavināšanas mēnesī amortizāciju neatskaita.
2. Pamatlīdzekļa vērtību nodokļu vajadzībām, kas ir atvasināts vai bojāts tādā apmērā, ka to vairs nevar izmantot darbības vajadzībām, un ar šo aktīvu saistītu uzlabošanas izmaksu vērtību nodokļu vajadzībām atskaita no nodokļa bāzes atsavināšanas vai bojājuma mēnesī.

35. pants

Refinansēšanas atvieglojums aizstājējaktīviem

1. Ja ieņēmumi, ieskaitot atlīdzību par kaitējumu, kas gūti, atsavinot atsevišķi amortizējamu aktīvu vai zemi, tiks atkārtoti ieguldīti līdzīgā aktīvā, kas tiek izmantots tādā pašam darbības nolūkam, pirms otrā taksācijas gada beigām pēc taksācijas gada, kurā notika atsavināšana, nodokļu maksātājs summu, par kādu minētie ieņēmumi pārsniedz atsavinātā aktīva vērtību nodokļu vajadzībām, var atskaitīt atsavināšanas gadā. Aizstājējaktīva amortizācijas bāzi samazina par tādu pašu summu.

Aktīvam, kas tiek brīvprātīgi atsavināts, ir jābūt bijušam īpašumā vismaz trīs gadus pirms atsavināšanas.

2. Šā panta 1. punktā minēto aizstājējaktīvu var pirkt taksācijas gadā pirms atsavināšanas. Ja aizstājējaktīvs netiek nopirkts pirms otrā taksācijas gada beigām pēc gada, kurā notika aktīva atsavināšana [un izņemot nepārvaramas varas gadījumos], atsavināšanas gadā atskaitīto summu, kas palielināta par 10 %, pieskaita nodokļa bāzei otrajā taksācijas gadā pēc tam, kad notika atsavināšana.

36. pants

Uzlabošanas izmaksu amortizācija

1. Uzlabošanas izmaksas amortizē saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami uzlabotajam pamatlīdzeklim, tā, it kā tās attiektos uz jauniegādātu pamatlīdzekli, ietverot tā lietderīgās lietošanas laiku saskaņā ar 33. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktu. Neskatoties uz to, uzlabošanas izmaksas par izīrētiem aktīviem amortizē saskaņā ar 32. pantu un 33. panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunktu.
2. Ja nodokļu maksātājs pierāda, ka atsevišķi amortizēta pamatlīdzekļa aplēstais atlikušais lietderīgās lietošanas laiks ir īsāks nekā 33. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētā aktīva lietderīgās lietošanas laiks, minētā aktīva uzlabošanas izmaksas amortizē šādā īsākā periodā.

37. pants

Aktīvu portfelis

1. Dalībvalstis var arī paredzēt 33. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 2. punkta e) apakšpunktā minēto pamatlīdzekļu amortizāciju kopā kā vienu aktīvu portfeli, piemērojot amortizācijas bāzes gada likmi 25 % apmērā.
2. Aktīvu portfeļa amortizācijas bāze taksācijas gada beigās ir tā vērtība nodokļu vajadzībām iepriekšējā taksācijas gada beigās, kas koriģēta attiecībā uz aktīviem, kuri pievienoti portfelim un izslēgti no portfeļa attiecīgajā taksācijas gadā. Aktīvu iegādes vai izveides izmaksas un uzlabošanas izmaksas pieskaita amortizācijas bāzei, savukārt aktīvu atsavināšanas ieņēmumus un jebkādu kompensāciju, kas saņemta par kāda aktīva zudumu vai iznīcināšanu, atskaita.

3. Ja saskaņā ar 2. punktu aprēķinātā amortizācijas bāze ir negatīva, pieskaita summu, līdz amortizācijas bāze ir nulle. Šo pašu summu pieskaita nodokļa bāzei.

38. pants

Amortizācijai nepakļauti aktīvi

Amortizācijai nav pakļauti šādi aktīvi:

- a) materiāli pamatlīdzekļi, kas nav pakļauti nodilumam un nolietojumam, un novecošanai, piemēram, zeme, tēlotājmāksla, senlietas vai juvelierizstrādājumi;
- b) finanšu aktīvi, izņemot tos finanšu aktīvus, kas tiek turēti tirdzniecības nolūkā.

39. pants

Vērtības ārkārtas samazinājums

- 1. Ja nodokļu maksātājs pierāda, ka materiāla pamatlīdzekļa vērtība ir samazinājusies taksācijas gada beigās nepārvaramas varas vai trešo personu noziedzīgu darbību rezultātā, tas no nodokļa bāzes var atskaitīt summu, kas ir vienāda ar attiecīgo vērtības samazinājumu. Taču šādu atskaitījumu nevar veikt attiecībā uz aktīviem, kuru atsavināšanas ieņēmumi ir atbrīvoti no nodokļiem.
- 2. Ja materiāla pamatlīdzekļa vērtība vēlāk palielinās, summu, kas vienāda ar šo palielinājumu, pieskaita nodokļa bāzei tajā gadā, kurā notiek palielinājums. Taču jebkāds šāds palielinājums vai palielinājumi, kopā ņemot, nepārsniedz sākotnēji piešķirtā atskaitījuma summu.
- 3. Ja materiālais pamatlīdzeklis, kurš nav amortizējams, ir bijis par iemeslu vērtības ārkārtas samazinājumam, atskaitāmās izmaksas saskaņā ar 18. pantu samazina, lai ņemtu vērā ārkārtas atskaitījumu, ko nodokļu maksātājs jau ir saņēmis.

[40. pants

Pamatlīdzekļu kategoriju precizitāte]

Padome vienprātīgi pēc Komisijas priekšlikuma precīzāk formulē šajā nodaļā minētās pamatlīdzekļu kategorijas.]

V NODAĻA

ZAUDĒJUMI

41. pants

Zaudējumi

1. Ja vien šajā direktīvā nav paredzēts citādi, zaudējumus, kas taksācijas gadā radušies nodokļu maksātājam rezidentam vai nerezidenta nodokļu maksātāja pastāvīgajai pārstāvniecībai, pilnā apmērā var pārnest un atskaitīt turpmākajos taksācijas gados šādi:
 - a) nepārsniedzot 1 miljonu EUR, ciktāl tos sedz no peļņas;
 - b) nepārsniedzot [60] procentus no attiecīgā taksācijas gada apliekamās peļņas pēc a) apakšpunktā minētās atskaitīšanas.
2. Nodokļa bāzes samazinājums, kas radies saistībā ar iepriekšējo taksācijas gadu zaudējumiem, nav negatīva summa.
3. Zaudējumus, kas nodokļu maksātājam rezidentam vai nerezidenta nodokļu maksātāja pastāvīgajai pārstāvniecībai radušies iepriekšējos gados, neatskaita, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:
 - a) cita vienība vai persona iegādājas līdzdalību nodokļu maksātājā, kā rezultātā iegādātāja kopējā līdzdalība nodokļu maksātājā pārsniedz 50 %;

- b) nodokļu maksātāja darbībā veiktas būtiskas pārmaiņas, kas nozīmē, ka nodokļu maksātājs pārtrauc noteiktu darbību, kas veidoja vairāk nekā [60 %] no tā apgrozījuma iepriekšējā taksācijas gadā, vai uzsāk jaunas darbības, kuras veido vairāk nekā [60 %] no tā apgrozījuma to ieviešanas taksācijas gada laikā vai nākamajā taksācijas gadā.

4. Vispirms atskaita senākos zaudējumus.

[42. pants

Zaudējumu kompensēšana un atgūšana

1. Nodokļu maksātājs rezidents, kas joprojām ir rentabls pēc savu zaudējumu atskaitīšanas saskaņā ar 41. pantu, var papildus atskaitīt zaudējumus, kas radušies tā tiešajiem atbilstošajiem meitasuzņēmumiem tajā pašā taksācijas gadā, kā minēts 3. panta 1. punktā, vai pastāvīgajai(-ām) pārstāvniecībai(-ām), kas atrodas citās dalībvalstīs. Šādu zaudējumu kompensēšanu saskaņā ar šā panta 3. un 4. punktu piešķir uz ierobežotu laiku.

Atkāpjoties no pirmās daļas, ja nodokļu maksātājam ir atļauts vai pieprasīts rīkoties grupas vārdā, kā tas noteikts dalībvalsts tiesību aktu noteikumos, un ja uzņēmumi, kas pieder pie šādas grupas, ir uzņēmumi, kuri ir rezidenti šādā dalībvalstī un uz kuriem attiecas šīs direktīvas noteikumi, šādu grupu var uzskatīt par tiešu atbilstošo meitasuzņēmumu.
2. Zaudējumu atskaitīšana saskaņā ar šo pantu ir iespējama tikai tiktāl, ciktāl šādi zaudējumi nav pagaidām vai citādi tikuši atskaitīti saskaņā ar jebkuras dalībvalsts tiesību aktiem.
3. Atskaitījumam ir jābūt proporcionālam nodokļu maksātāja rezidenta turējumam savos tiešajos atbilstošajos meitasuzņēmumos, kā minēts 3. panta 1. punktā, un pilnā apmērā pastāvīgajās pārstāvniecībās. Nodokļu maksātāja rezidenta nodokļa bāzes samazinājums nekādā gadījumā nerada negatīvu summu.

4. Nodokļu maksātājam rezidentam ir jāatskaita atpakaļ savā nodokļa bāzē jebkura tiešā atbilstošā meitasuzņēmuma, kā minēts 3. panta 1. punktā, vai tā tiešo pastāvīgo pārstāvniecību radītā peļņa līdz tādas summas apmēram, kas iepriekš atskaitīta kā zaudējumi.
5. Zaudējumus, kas atskaitīti saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, automātiski atkārtoti ietver nodokļu maksātāja rezidenta nodokļa bāzē jebkurā no šādiem apstākļiem:
- a) ja piektā taksācijas gada beigās, kad zaudējumi kļuva atskaitāmi, peļņa nav ietverta no jauna vai ietvertā peļņa neatbilst atskaitīto zaudējumu pilnajai summai;
 - b) ja tiešais atbilstošais meitasuzņēmums, kā minēts 3. panta 1. punktā, ir pārdots, likvidēts, apvienots vai pārveidots par pastāvīgo pārstāvniecību;
 - c) ja pastāvīgā pārstāvniecība ir pārdota, likvidēta vai pārveidota par meitasuzņēmumu;
 - d) ja mātesuzņēmums vairs neatbilst 3. panta 1. punkta prasībām.]
-